

УДК 159.925:316.613

DOI <https://doi.org/10.30970/PS.2025.25.21>

ОСОБИСТІСНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Альона Тарасенко

*Міжнародний гуманітарний університет,
Фонтанська дорога, 33, м. Одеса, Україна, 65000
<https://orcid.org/0009-0008-4836-8038>
e-mail: tarasenkoalena91@gmail.com*

У статті представлено результати емпіричного порівняльного дослідження особистісних особливостей осіб із різними рівнями соціального інтелекту. Аналіз базується на даних, отриманих за методикою «16-факторного особистісного опитувальника» Р. Б. Кеттела (16PF), яка дозволяє оцінити індивідуально-психологічний профіль респондентів за ключовими параметрами. Встановлено, що респонденти з високим рівнем соціального інтелекту характеризуються підвищеною емоційною стабільністю, товариськістю, сміливістю, чутливістю, а також більш високим рівнем самоконтролю й меншою схильністю до тривожності. Натомість особи з низьким рівнем СІ демонструють ознаки соціального уникнення, емоційної вразливості та недостатньої регуляції емоційно-поведінкових реакцій. Отримані дані інтерпретовано в контексті сучасних підходів до структури соціального інтелекту як інтегративної конструкції, що включає когнітивно-регуляторні та емоційно-комунікативні компоненти. Особливу увагу приділено розгляду соціального інтелекту як чинника ефективної міжособистісної взаємодії, адаптації та соціальної компетентності особистості.

Проведене дослідження дозволяє глибше зрозуміти психологічний механізм функціонування соціального інтелекту в особистісній структурі індивіда. Отримані результати вказують на те, що високий рівень соціального інтелекту пов'язаний не лише з емоційною врівноваженістю та міжособистісною чутливістю, а й із розвиненими регуляторними здібностями, які забезпечують ефективну поведінкову адаптацію у складних соціальних ситуаціях. З огляду на це, соціальний інтелект може бути розглянутий як прогностичний чинник успішної соціалізації та інтеграції особистості в соціум.

Ключові слова: соціальний інтелект, особистість, міжособистісна взаємодія, емоційна стабільність, самоконтроль, тривожність, методика Кеттела, соціальна адаптація, емпатія.

Постановка проблеми. У сучасних умовах соціальної взаємодії, що характеризуються високою динамічністю, багатоваріантністю контактів та зростанням вимог до комунікативної компетентності, питання розвитку та дослідження соціального інтелекту набуває особливої актуальності. Соціальний інтелект виступає важливою психологічною детермінантою, яка забезпечує ефективність міжособистісної поведінки, здатність до емоційної адаптації, інтерпретації намірів інших та конструктивного розв'язання соціальних ситуацій.

Попри те, що у вітчизняній і зарубіжній психології накопичено значний теоретичний і прикладний матеріал щодо природи соціального інтелекту, недостатньо досліджено його взаємозв'язок із особистісними характеристиками, зокрема у контексті глибинних індивідуальних відмінностей. Особливо актуальним є аналіз того, як рівень соціального інтелекту корелює з такими рисами, як емоційна стабільність, самоконтроль, схильність до емпатії, тривожність тощо.

Актуальність даного дослідження зумовлена необхідністю комплексного вивчення соціального інтелекту як інтегративного конструкта, що поєднує когнітивні та емоційно-

регуляторні компоненти особистості та опосередковує успішність її соціального функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття соціального інтелекту протягом останніх десятиліть стало предметом активного вивчення у психології як у межах когнітивної парадигми, так і в контексті особистісно-орієнтованих підходів. Уперше термін «соціальний інтелект» був запроваджений Е. Торндайком [7], який розглядав його як здатність розуміти інших людей і діяти доцільно в міжособистісному середовищі. Надалі ця ідея отримала розвиток у працях Дж. Гілфорда [2], який у своїй тривимірній моделі інтелекту виділив окремий блок – соціальний інтелект як здібність до оцінювання поведінки інших.

У другій половині XX століття спостерігається зростання інтересу до багатовимірного характеру соціального інтелекту, що поєднує елементи пізнавальної активності, емоційного сприймання, емпатії та саморегуляції. Особливо вагомими є внески Р. Бар-Она [1], Д. Голмана [3], П. Саловей, Дж. Майєра [5], які підкреслюють інтегративну природу соціального й емоційного інтелекту. У їхніх концепціях соціальний інтелект розглядається не як ізольована когнітивна здатність, а як багатовимірна конструкція, що інтегрує когнітивно-перцептивні, емоційні та регуляторні компоненти, які забезпечують ефективну міжособистісну взаємодію та адаптацію в соціальному середовищі. Дослідники наголошують, що соціальний інтелект безпосередньо пов'язаний із рівнем розвитку емпатії, комунікативних умінь і здатності до адекватної самооцінки, що визначає успішність соціалізації та професійної реалізації особистості. Отримані ними емпіричні дані свідчать, що високий рівень соціального інтелекту корелює з відкритістю до нових соціальних ситуацій, гнучкістю мислення та стійкістю до міжособистісних конфліктів, що робить його ключовим чинником ефективної соціальної поведінки.

Разом з тим, аналіз наукових джерел виявляє обмежену кількість досліджень, що розглядають соціальний інтелект у зв'язку з особистісними параметрами, вимірними за допомогою 16-факторного опитувальника Р. Кеттела (16PF) [4]. Методика 16PF дозволяє отримати глибокий індивідуально-психологічний профіль особистості, проте її використання у контексті аналізу соціального інтелекту досі залишається фрагментарним. Зокрема, недостатньо вивченими є зв'язки між рівнем соціального інтелекту та такими характеристиками, як емоційна стабільність, товариськість, схильність до емпатії, самоконтроль, рівень тривожності.

Така ситуація актуалізує потребу в нових емпіричних дослідженнях, які б поєднували класичні методики особистісної діагностики із сучасними підходами до аналізу соціальної поведінки. Зокрема, доцільним є вивчення того, як диференційований рівень соціального інтелекту виявляється в особистісних профілях, і які риси можуть виступати його когнітивно-емоційними предикторами. Отримані результати можуть мати значну практичну цінність як для теоретичного обґрунтування структури соціального інтелекту, так і для розробки програм соціально-психологічного супроводу особистісного розвитку в умовах навчання, професійної діяльності та соціалізації.

Мета статті – емпіричне дослідження зв'язку між рівнем соціального інтелекту та особистісними характеристиками респондентів з використанням методики 16PF Р. Кеттела задля встановлення психологічного профілю особистості, що сприяє ефективній міжособистісній взаємодії та соціальній адаптації.

Виклад основного матеріалу. У контексті сучасної психологічної науки соціальний інтелект розглядається як ключова інтраіндивідуальна характеристика, що забезпечує успішність соціальної взаємодії, адаптацію до міжособистісного середовища та реалізацію комунікативного потенціалу особистості. Його інтегративна природа охоплює

когнітивні здібності до інтерпретації соціальних сигналів, емоційну чутливість, емпатійну налаштованість, а також регулятивні механізми самоконтролю та поведінкової гнучкості. З огляду на це, соціальний інтелект постає не як ізольована когнітивна здатність, а як складна система міжособистісної компетентності, глибоко вкорінена в особистісній структурі індивіда.

Водночас залишається відкритим питання про те, яким чином рівень соціального інтелекту корелює з індивідуальними особливостями особистості та які особистісні риси є його потенційними маркерами або предикторами. У цьому контексті особливо цінною є методика 16-факторного особистісного опитувальника Р. Кеттелла (16PF) [4], яка дозволяє здійснити багатовимірну оцінку особистісного профілю респондентів. Саме ця методика лягла в основу емпіричної частини дослідження, спрямованого на вивчення диференційованих проявів особистості у осіб з високим і низьким рівнем соціального інтелекту.

Наступний аналіз відображає результати порівняння показників за факторами 16PF у двох групах респондентів (CI+ і CI–), акцентуючи увагу на ключових відмінностях, що мають діагностичне, теоретичне та практичне значення для розуміння феномена соціального інтелекту як цілісної інтрапсихічної системи.

У дослідженні взяли участь респонденти, які були розподілені на дві групи відповідно до рівня соціального інтелекту: група CI+ (високий рівень CI) та група CI– (низький рівень CI). Для діагностики особистісних особливостей використовувався опитувальник 16PF, що включає 16 основних факторів та глобальні шкали.

Передував якісному аналізу кількісний (кореляційний), значущі взаємозв'язки позначимо в Табл. 1.

Таблиця 1

**Значущі кореляти показників соціального інтелекту
та особистісних рис (за Р. Кеттеллом)**

		Показники соціального інтелекту			
		СВІ	СВС	СВТ	СВС
Показники 16-ти факторного опитувальника Кеттелла	A	194*	314**	202**	264**
	B		– 234**		– 177*
	C	203**	258**	191**	189**
	E	169*	226**	171*	236**
	F	202**	402**	327**	429**
	G	212**	148*		
	H	205**	234**	221**	281**
	I	172*	188**	178*	256**
	L		– 184*	– 185**	– 298**
	M	169*	255**	160*	241**
	N				172*
	O				
	Q1	–195**	–355**		– 203**
	Q2			–155*	– 172*
	Q3	–171*	– 424**	–307**	– 452**
	Q4	–174*	–154*		
	F1				
	F2	250**	270**	280**	372**
	F3		– 200**	– 180*	– 319**
	F4		– 225**	– 200**	– 247**

Отримані результати кореляційного аналізу підтверджують, що соціальний інтелект як здатність до розуміння й передбачення поведінки інших людей є тісно пов'язаним із ключовими особистісними характеристиками. Високі позитивні кореляції з факторами товариськості (A), експресивності (F), сміливості (H), чутливості (I) та екстраверсії (F2) свідчать, що відкритість до спілкування, емоційна чутливість і активна соціальна позиція сприяють ефективнішому розвитку соціального інтелекту. Водночас негативні кореляції з факторами консерватизму (Q1), надмірного самоконтролю (Q3), напруженості (Q4), емоційної нестабільності (F3) та конформності (F4) вказують, що ригідність, тривожність і залежність від думки оточення можуть суттєво обмежувати здатність адекватно сприймати та інтерпретувати соціальні ситуації.

Загалом встановлено, що соціальний інтелект формується не лише як когнітивна здібність, а як інтегральна властивість особистості, яка базується на поєднанні комунікативної відкритості, емоційної рівноваженості, психологічної гнучкості та здатності до емпатії. Це дозволяє розглядати соціальний інтелект як багатовимірну характеристику, яка визначає ефективність міжособистісної взаємодії та соціальної адаптації особистості.

Результати порівняння показників за факторами 16PF у двох групах респондентів (CI+ і CI-) наочно представлено на Рис. 1.

Для визначення статистично значущих відмінностей між групами респондентів із низьким (CI-) та високим (CI+) рівнем соціального інтелекту було застосовано t-критерій Стюдента для незалежних вибірок. Розрахунок проводився для кожного фактору опитувальника 16PF. У результаті встановлено, що за більшістю факторів спостерігаються відмінності різного ступеня вираженості, які свідчать про психологічні особливості кожної групи.

Порівняння середніх значень за шкалами 16PF між двома групами виявило суттєві відмінності.

Зокрема, за фактором A (замкнутість / товариськість) група CI+ мала значно вищий середній показник ($M=4,96$; $SD=0,46$), ніж група CI- ($M=3,82$; $SD=1,18$), що вказує на вищу орієнтацію на соціальну взаємодію в респондентів із високим соціальним інтелектом.

Аналогічно, за фактором H (боязкість / сміливість) у групі CI+ також виявлено суттєво вищі значення ($M=6,96$; $SD=1,42$) порівняно з групою CI- ($M=4,88$; $SD=2,80$), що свідчить про більшу впевненість і соціальну активність у високосоціально-інтелектуальної групи.

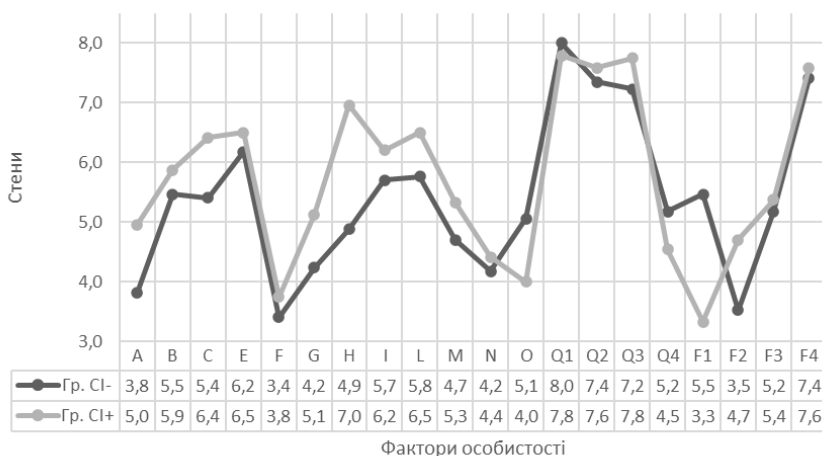

Рис. 1. Специфіка рис особистості у осіб з високим та низьким рівнем соціального інтелекту

За фактором С (емоційна стабільність) група CI+ ($M=6,42$; $SD=1,25$) перевищувала групу CI- ($M=5,41$; $SD=2,24$), що відображає вищий рівень емоційної врівноваженості у респондентів із високим рівнем CI. Для фактора F1 (тривожність) спостерігалася зворотна тенденція: група CI- мала значно вищий показник ($M=5,47$; $SD=3,60$) порівняно з групою CI+ ($M=3,33$; $SD=2,01$), що свідчить про більшу емоційну напруженість і тривожність серед осіб із низьким CI.

Отримані дані дозволяють стверджувати, що респонденти з високим соціальним інтелектом демонструють профіль особистості, який характеризується більшою товариськістю, сміливістю, емоційною стабільністю та меншою тривожністю, тоді як особи з низьким CI виявляють протилежні риси, що підтверджує наявність статистично значущих відмінностей між групами за ключовими факторами особистості. За результатами дослідження виявлено відмінності за фактором А, які засвідчують наявність позитивної асоціації між рівнем соціального інтелекту та міжособистісною відкритістю. Вищі середні значення в осіб із високим рівнем соціального інтелекту (CI+) свідчать про більшу орієнтацію на соціальну взаємодію, комунікативну активність та готовність до встановлення й підтримки міжособистісних контактів.

Ці результати можуть інтерпретуватись як свідчення того, що соціальний інтелект функціонує не лише як когнітивна структура, а й як поведінковий регулятор у сфері міжособистісної взаємодії. Інакше кажучи, високий рівень соціального інтелекту забезпечує вищу адаптацію до соціального контексту, зокрема завдяки більш розвиненим умінням інтерпретувати поведінку інших, розпізнавати емоційні сигнали та відповідно коригувати власну поведінку.

Отримані дані співвідносяться з теоретичними положеннями Т. Торндайка [7], Р. Бар-Она [1] та ін., які трактують соціальний інтелект як інтегративну здатність, що охоплює як когнітивний, так і емоційно-регуляторний компоненти ефективної соціальної поведінки.

Вищі середні значення за фактором С в осіб із високим рівнем соціального інтелекту (CI+) свідчать про підвищену емоційну врівноваженість, стресостійкість та самоконтроль. Це дозволяє зробити висновок про стабільне функціонування емоційно-вольової сфери у цієї категорії респондентів, що є важливою умовою ефективної соціальної взаємодії.

Такий результат узгоджується з сучасними уявленнями про соціальний інтелект як інтегративну характеристику особистості, яка включає не лише когнітивний, а й афективний компонент, відповідальний за саморегуляцію та модулювання емоційних реакцій у міжособистісному контексті [1; 9].

Таким чином, емоційна стабільність може розглядатися як фундаментальний психологічний ресурс соціального інтелекту, що сприяє збереженню адаптивної поведінки в умовах соціального напруження або конфлікту.

Підвищені значення за фактором Н в учасників із високим рівнем соціального інтелекту (CI+) свідчать про виражену соціальну впевненість, ініціативність та активність у міжособистісних контактах. Цей показник репрезентує рівень особистісної сміливості, здатності до відкритої взаємодії, а також толерантності до соціального ризику.

Такий профіль є характерним для осіб, які не уникають нових соціальних ситуацій, швидко включаються в комунікацію та демонструють високий рівень довіри до себе в соціальному контексті. Натомість у респондентів із низьким рівнем соціального інтелекту (CI-) домінує обережність, стриманість і ймовірна соціальна тривожність, що обмежує їхню активність у соціальній сфері.

Ці результати можна інтерпретувати як емпіричне підтвердження того, що соціальний інтелект позитивно корелює з соціальною сміливістю як поведінковим проявом ефективного соціального функціонування [6; 8].

Підвищений рівень фактору I у респондентів із високим рівнем соціального інтелекту (CI+) свідчить про виражену емоційну чутливість, делікатність, м'якість у міжособистісних стосунках та високу здатність до емпатійного реагування. Ця характеристика визначає схильність до тонкого сприйняття емоційного стану іншого, що є ключовим елементом соціального інтелекту.

Отримані дані дають підстави припускати, що соціальний інтелект у своїй структурі включає емоційно-рефлексивний компонент, який забезпечує розуміння та врахування емоційних реакцій інших осіб у процесі комунікації. Така чутливість дозволяє більш точно інтерпретувати невербальні сигнали, наміри та потреби партнерів по взаємодії, сприяючи ефективнішій соціальній адаптації.

Результати узгоджуються з положеннями Е. Торндайка [7], Р. Бар-Она [1] та Д. Голмана [3] щодо ролі емпатії як ядра соціального інтелекту, що забезпечує емоційну інформованість і формує основу для конструктивної взаємодії.

Підвищені показники за фактором L у респондентів з високим рівнем соціального інтелекту (CI+) інтерпретуються як тенденція до більшої міжособистісної довіри, зниженої підозрілості та відкритості до взаємодії. Це свідчить про те, що високий соціальний інтелект асоціюється з більш адаптивною інтерпретацією намірів інших, відсутністю надмірної обережності, а також готовністю до встановлення гармонійних соціальних зв'язків.

Зіставлення з показниками групи CI-, у якої спостерігається середній рівень настороженості ($M=5,8$), вказує на те, що дефіцит соціального інтелекту може бути пов'язаний із труднощами у формуванні міжособистісної довіри, схильністю до інтерпретації поведінки інших як потенційно ворожої або маніпулятивної.

Таким чином, фактор L може розглядатися як маркер соціально-перцептивної компетентності, що опосередковує якість міжособистісного спілкування. Ці результати підтримують уявлення про соціальний інтелект як здатність до точної інтерпретації соціальної інформації з елементами когнітивної гнучкості та емпатії [8; 9].

Підвищені значення за фактором M у респондентів з високим рівнем соціального інтелекту (CI+) можуть свідчити про більшу вираженість креативного потенціалу, здатності до абстрактного мислення, інтуїтивності та уяви. Такий когнітивно-особистісний стиль сприяє гнучкішому соціальному прогнозуванню, гіпотетичному моделюванню соціальних ситуацій та неординарним способам реагування в міжособистісних контекстах.

Це може розглядатися як підтвердження того, що соціальний інтелект не є виключно конвенційною навичкою, а включає елементи творчого мислення у сфері соціальної взаємодії. Здатність вийти за межі буквального сприйняття та виявляти ментальну відкритість дозволяє більш адекватно інтерпретувати поведінку інших та адаптивно реагувати в динамічних соціальних ситуаціях.

Отже, фактор M у даному контексті може трактуватися як когнітивно-інтуїтивний вимір соціального інтелекту, що підкреслює зв'язок між соціальною перцепцією та дивергентним мисленням [2; 6].

Підвищені значення за фактором Q3 в осіб із високим рівнем соціального інтелекту (CI+) засвідчують високу здатність до саморегуляції, внутрішньої організованості та контрольованості поведінки, що є важливими компонентами ефективно соціальної адаптації. Цей фактор відображає рівень інтеграції особистісної структури, здатність до відповідального ставлення до соціальних норм і очікувань.

Високий самоконтроль у CI+ може інтерпретуватись як результат більш зрілої емоційно-вольової сфери, що дозволяє ефективно регулювати власні реакції в міжособистісній взаємодії, уникати імпульсивних дій, враховувати соціальний контекст та довгострокові наслідки поведінки.

У контексті соціального інтелекту, Q3 виконує функцію поведінкового модератора, що забезпечує відповідність між внутрішніми установками та зовнішніми соціальними вимогами [1]. Таким чином, високий самоконтроль можна розглядати як один із ключових механізмів реалізації соціального інтелекту в поведінці.

Підвищені значення за фактором F1 у респондентів з низьким рівнем соціального інтелекту (CI-) свідчать про виражену емоційну напруженість, невпевненість, схильність до переживань і внутрішньої тривоги. Це може вказувати на наявність психоемоційної дезадаптації, що знижує ефективність міжособистісної взаємодії та утруднює адекватне сприйняття соціальних сигналів.

Натомість у респондентів із високим соціальним інтелектом (CI+) рівень тривожності значно нижчий, що є свідченням емоційної врівноваженості та стабільності, яка виступає внутрішнім ресурсом для успішної соціальної адаптації. Емоційна стабільність у поєднанні з високим соціальним інтелектом дозволяє таким індивідам ефективно контролювати афективні реакції в складних комунікативних ситуаціях, знижуючи ризик конфліктів або дезадаптивних форм поведінки.

Таким чином, рівень тривожності виявляється індикатором загального рівня емоційної компетентності і підтверджує тісний взаємозв'язок між соціальним інтелектом і психоемоційною регуляцією [5; 10].

Отримані результати вказують на те, що високий соціальний інтелект пов'язаний із більш адаптивним профілем особистості: відкритістю до взаємодії, емоційною стабільністю, впевненістю, емпатійністю та ефективною саморегуляцією. Це підтверджує уявлення про соціальний інтелект як ключовий чинник міжособистісної компетентності.

Висновки. Отримані результати дослідження свідчать про те, що рівень соціального інтелекту особистості є тісно пов'язаним із характером її міжособистісної взаємодії, поведінки та емоційно-регуляторними особливостями. Респонденти з високим рівнем соціального інтелекту демонструють комплекс особистісних рис, які забезпечують ефективну соціальну адаптацію: високу товариськість, емоційну стабільність, сміливість, емпатійність, креативність і оптимальний рівень самоконтролю. Такий профіль сприяє гнучкій та впевненій поведінці в соціальних контактах, формує здатність до конструктивної взаємодії, точного сприйняття соціальних сигналів і адекватного прогнозування поведінки інших людей.

Натомість особи з низьким рівнем соціального інтелекту характеризуються замкненістю, емоційною нестабільністю, соціальною пасивністю, ригідністю мислення та підвищеною конформністю, що істотно знижує ефективність їхньої міжособистісної комунікації та ускладнює соціальну адаптацію. Ці особливості зумовлюють обмежений репертуар соціальної поведінки та низьку готовність до конструктивного розв'язання міжособистісних ситуацій.

Загалом результати дослідження підтверджують, що соціальний інтелект є не лише когнітивним конструктом, а й інтегративною особистісною характеристикою, яка формується на основі поєднання емоційної врівноваженості, гнучкості мислення, комунікативної активності та здатності до саморегуляції. Це поєднання забезпечує успішність міжособистісної взаємодії й соціальної адаптації особистості.

Соціальний інтелект можна розглядати як багатовимірне утворення, що включає когнітивні, емоційно-регуляторні та поведінкові компоненти, які спільно визначають ефективність соціальної поведінки. Високий рівень соціального інтелекту асоціюється з емоційною стабільністю, упевненістю у соціальних контактах, високою емпатійністю, розвинутою креативністю та помірним самоконтролем.

Особистісні риси, діагностовані за допомогою методики 16PF, виступають надійними когнітивно-емоційними маркерами рівня соціального інтелекту. Зокрема, високий соціальний інтелект пов'язаний із підвищеними показниками за факторами А, С, Н, І, L, М, Q3 та зі зниженими значеннями за фактором F1, що формує специфічний профіль особистості, орієнтованої на ефективну соціальну інтеграцію.

Отримані емпіричні дані мають теоретичне й прикладне значення для глибшого розуміння особистісних основ соціального інтелекту, його структурних особливостей. Вони можуть бути використані для розробки психодіагностичних і корекційних програм, спрямованих на розвиток соціально-комунікативної компетентності, підвищення рівня соціальної адаптації та ефективності соціального функціонування особистості.

Список використаної літератури

1. Bar-On R. The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). *Psicothema*. 2006. P. 13–25.
2. Guilford J. P. The nature of human intelligence. New York : McGraw-Hill Book Company, 1967. 538 p.
3. Goleman D. Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ for character, health and lifelong achievement. New York : Bantam Books, 1995. 352 p.
4. Психологу для роботи. Діагностичні методики : зб. / уклад. М. В. Лемак, В. Ю. Петрище. 2-ге вид., випр. Ужгород : Вид-во Олександрії Гаркуші, 2012. 615 с.
5. Mayer J. D., Salovey P., Caruso D. R. Emotional intelligence: theory, findings, and implications. *Psychological Inquiry*. 2004. Vol. 15, No. 3. P. 197–215.
6. Marlowe H. A. Social intelligence: Evidence for multidimensionality and construct independence // *Journal of Educational Psychology*. 1986. Vol. 78, No. 1. P. 52–58.
7. Thorndike E. L. Intelligence and its uses. *Harper's Magazine*. 1920. Vol. 140. P. 227–235.
8. Cantor N., Kihlstrom J. F. Personality and social intelligence. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1987. 306 p.
9. Mayer J. D., Roberts R. D., Barsade S. G. Human abilities: Emotional intelligence. *Annual Review of Psychology*. 2008. Vol. 59. P. 507–536.
10. Petrides K. V., Furnham A. Trait emotional intelligence: Psychometric investigation with reference to established trait taxonomies. *European Journal of Personality*. 2001. Vol. 15. No. 6. P. 425–448.

PERSONAL BASES OF SOCIAL INTELLIGENCE

Alona Tarasenko

*International Humanitarian University,
33, Fontanska road, Odesa, Ukraine, 65000
<https://orcid.org/0009-0008-4836-8038>
e-mail: tarasenkoalena91@gmail.com*

The article presents the results of an empirical comparative study of the personality traits of individuals with different levels of social intelligence. The analysis is based on data obtained using R. B. Kettell's 16-factor personality questionnaire (16PF), which allows assessing the individual psychological profile of respondents according to key parameters. It was found that respondents with a high level of social intelligence are characterized by increased emotional stability, sociability, courage, sensitivity, as well as a higher level of self-control and a lower tendency to anxiety. In contrast, individuals with low SI levels show signs of social avoidance, emotional vulnerability, and insufficient regulation of emotional and behavioral responses. The data obtained are interpreted in the context of modern approaches to the structure of social

intelligence as an integrative construct that includes cognitive-regulatory and emotional-communicative components. Particular attention is paid to the consideration of social intelligence as a factor in effective interpersonal interaction, adaptation, and social competence of the individual.

The study provides a deeper understanding of the psychological mechanism of social intelligence functioning in the personality structure of an individual. The results obtained indicate that a high level of social intelligence is associated not only with emotional balance and interpersonal sensitivity, but also with developed regulatory abilities that ensure effective behavioral adaptation in complex social situations. In view of this, social intelligence can be considered a predictive factor for successful socialization and integration of the individual into society.

Key words: social intelligence, personality, interpersonal interaction, emotional stability, self-control, anxiety, Kettell's methodology, social adaptation, empathy.